ОТЧЕТЕН ДОКЛАД на УС наЗК"МОТОР 93"
с. БАБУК – за 2007 Г.

Драги кооператори,

Производствената 2007 година премина при крайно неблагоприятни климатични условия. Суха и безснежна зима, липсва на каквито и да е валежи през пролетта. За съжеление сушата продължи и през лятото , която беше сапътствана от рекордно високи температури за продължителен период. Растенията бяха подложени на силен стрес. Голяма част от тях не формираха продуктивни органи , а другите силно редуцирани. Продуктивната влага в почвата беше сведена до минимум.

Такива условия не са регистрирани от както се води статистика на метеорологичните наблюдения в България. Получените добиви са под 50 % на предшестващите години и едва ли има смисъл да правим съпоставка, но като производство за 2007 г. резултатите са следните:

№	Култура:	дка:	общо произ. тона:	Среден добив: кг/дка
1	Пшеница	9.145	2655	291
2	Царевица- зърно	2.000	6340	170
3	Царевица –силаж	6.389	6500	1017
4	Слънчоглед –маслод.	6914	426	109
5	Слънчоглед – фаворит	1970	110	51
6	Рапица	1176	242	205
7	Резене	360	34	91
8	Кайсии	295	223	755
9	Тикви	384	лично ползване -	
10	Люцерна	276	лично ползване -	
11	Бустани	100	лично ползване -	
	Всичко:	26009		

Ще се спра конкретно върху положителните и отрицателните страни от субективен характер по изпълнението на технологичните мероприятия в хронологичен ред.

Както всяка ,така и тази година в Управителния съвет се обсъди и прие посевен план на кооперацията. На тази основа се изгради и сеитбооборотния план. Съобразяваве с принципите на сеитбообращенията защото те имат важно агротехническо и организационно стопанско значение. Сеитбообращението не изисква капиталовложения като мероприятие за въздействие върху редица физични, химични и биологични фактори на почвеното плодородие.

Редуването на културите оказва влияние и върху водния баланс на почвата и подържа биологичното равновесие в почвата. То решава и фитосанитарните задачи на съвременното земеделие. За съжеление ние отглеждаме малко на брой култури и в този смисъл не можем в пълна степен да използуваме предимствата на ротацията на растителните култури.

В посевния план пшеницата заема най голям дял, около 40 % , следвана от царевицата, слънчогледа, рапицата, резенето и т. н. Освен пшеницата , рапицата заема все по големи площи. Това е така , защото тези две зимни култури най- добре използват есенно – зимните запаси от влага, което е особено важно при климатичните особености през последните години.

От друга страна Европейският съюз от нас изисква есенниците да бъдат най-малко 40 % от обработваната площ, за да можем да получим субсидия.

Площа на рапицата се увеличава за сметка на слънчогледа, защото и двете култури страдат от едни и същи болести. Площа на люцерната спадна чувствително и се ограничи до размерите на личното ползване, но нейното място ще бъде заето от многогодишното резене. Това е необходимо, защото тази култура има буферно действие в икономически аспект особено в сушави години, каквато беше миналата, добивите се повишиха два пъти. Резенето има неограничен пазар при добра цена, но изискванията на Европейскиясъюз са доста завишени по отношение на остатачните количества синтетични торове и пестициди в продукцията.

Това ни навежда на мисълта, че неговото отглеждане е по добре да стане по пътя на биоземеделието. От няколко години започна и отглеждането на тикви лично ползване за сметка на царевицата. Тяхното присъствие в сеитбообращението е желано, защото те се явяват, като много добър предшественик за пшеницата. С оглед на казаното Управителният съвет предлага през 2008 г. сеитбения план да придобие следния вид:

Вид култура:	Дка:
1. Пшеница	10078
2. Рапица	2206
3. Царевица	6721
4. Слънчоглед	4779
5. Тикви	400
6. Люцерна стара	276
7. Люцерна нова	412

8. Резене- старо	360	
9. Резене – ново	400	
10. Бостани		100
11. Кайсии		300
ОБЩО:	26032	

Първото мероприятие от технологичния процес е обработката на почвата. Главната и задача най-общо се изразява във възстановяването и поддържането на оптимално сложение на обработваемия слой , при което се усигорява най благоприятно съотношение между водата и въздуха.

При обработка с обръщане на пласта се усигорява по висока биологична активност в почвата. Наред с това обаче всяка разрохваща обработка води до засилване процеса на разрушаване на органичното вещество в почвата , както по микробиологичен път , така и вследствие на окислителни процеси. И това от своя страна налага да се търсят други алтернативни способи на обработка като безотвални и нулеви.

Тенденцията да се замени плужната обработка с дискуване при нашите почвено климатични условия е нецелесъобразно.

Много често сме свидетели на лошокачествени обработки и причината не е само в механизаторите. Нашите почви са с тежък механичен състав и за да се получи по високо качество трябва да ги обработваме в най подходящия момент. Със селскостопанската техника не трябва да се влиза в блоковете, когато почвата е с повишена влажност. Но със съществуващите стари ниско производителни машини и прикачен инвентар сме принудени да пренебрегнем тези условия.

Този проблем можем да решим, ако се обнови машиннотракторния парк. Затова сме взели решение средствата от Еврофондовете да насочим към закупуването на един комбайн и два мощни трактора оборудвани със съвременни комбинирани атрегати, при което с едно минаване да получим качествена предсеитбена подготовка.

Считаме ,че с това ще запазим структурата и влажността на почвата. Един от основните фактори , които определя равнището и стабилността на добивите от полските култури, е качеството на посевния материал. За посевен материал използваме само сертифицирани автентични семена.

Седемдесет процента площите на пшеницата бяха засети със семена първо размножение от сортовете " Юнак " и "Енола " и 26% от сортовете "Милена" и" Кристал". Останалите 4% засяхме с базови семена за семепроизводство от високопродуктивните и с много добри хлебопекарни качества от сортовете "Енола" и "Карат ". За останалите култури използваме преди всичко хибриди, които дават по висока продукция от единица площ.

За да избегнем рисковете от многосортието, който евентуално биха се получили за всяка култура усигоряваме минимум 3 – 4 хибрида. Там например при царевицата сме засели 8 хибрида като: LG – 2447 ,LG – 3475 фиакра , меридиен, калифо, бора , курсус и Кн-614. Слънчоглед – 4 – римасол, ариада и LG – 5665 и "Фаворит ". Рапица -3-Елвис , Астрид и Реми. За правилния избор на хибридите, които реколтирахме, освен от опита който имаме и литературни източници проведохме и демонстративни полски опити на две полета засяти с царевица и слънчиглед на фирмите "Лимагреин" и "Рустика "

Това беше необходимо за да се убедим в качеството на представените хибриди при нашите почвено –климатични условия. Всички семена, които сме закупили са обеззаразени с фунгициди , а рапицата с инсектицид. Сеитбата на есенниците извършихме по обикновен начин със С.З.У.3-6 – 6800 дка. и с директната сеялка – 3500 дка. , а рапицата изцяло с директната сеялка.

С изключение на слънчогледа сеитбата проведохме в най благоприятния агротехнически срок.

За рапицата от 13 до 18 септември.

Пшеницата от 1 до 17 октомври

Царевицата	от 14 до 20 април
Слънчоглед	от 17 март до 20 април

Закъснението при слънчогледа дойде, защото започнахме с една сеялка. Имахме и друга алтернатива, но всеки ден ни уверяваха , че трите нови сеялки ще бъдат доставени в срок, но това се проточи много във времето.

По отношение на качеството не можем напълно да бъдем доволни, защото бяхме принудени да използваме старите сеялки за слята повърхност С.З.У.3-6, които са морално и физически остарели.

Неудачи имахме и с новите пневматични сеялки, които поради неподходящо оборудване със сеещи дискове по вина на фирмата производител от Италия посева от 1500 дка остана рядък и не добре гарниран.

Торенето на този етап от развитието на нашето селско стопанство, е едно от най ефективните средства за увеличаване на добивите. Това е особено важно сега, когато в практиката са внедрени нови високодобивни / интензивни / сортове и хибриди със здраво не полягащо стъбло, които понасят торене с високи дози.

Органични торове в деиствителност не използваме, бобовите растения отсъстват в сеитбообращението, които обоготяват почвата с азот. За това единствения начин да поддържаме почвеното плодородие и храненето на растенията с минералното торене със синтетични торове.

Ето и количествата употребени минерални торове през годината по култури:

№	Култура	Амониев нитрат	Амофос	Компл.тор N.P.K	Супер Фосфат	Всичко
1	Пшеница	320	125	-	-	445
2	Царевица	324	-	-	-	324
3	Слънчоглед	-	-	120	-	120
4	Рапица	38	-	-	15	53
5	Кайсии	12	-	-	-	12
		694	125	120	15	954

По отношение начина на внасяне на минералните торове на практика извършваме, като предсеитбено , присеитбено и подхранване по време на вегетацията.

Техниката с която внасяме торовете е 3 бр. Самоходни торачки ИФА W050. Те са високопроизводителни, но отстъпват малко в качеството поради износване на разпръсващия механизъм и някои конструктивни недостатаци.

Освен това присеитбеното торене извършваме и със сеялките, каквито са директната сеялка за сляти култури и 4 бр. Пневматични сеялки за окопни.

Кооперацията вече разполага и със собствена лаборатория за извършване на почвен анализ за запасеноста на почвата и pH / киселинноста на почвата /. Това ще ни помогне много при определяне количеството и вида на съответния тор, съобразно биологичните изисквания за всяка култура и почвен тип.Това неминуемо ще даде отражение, както върху продуктивността , така и върху икономическата ефективност на произведената продукция.

Резултатите от почвения анализ ще послужат и за балансираното хранене на растенията, защото едностранчивото торене с по-високи дози от даден микроелемент може да блокира действието на някои от микроелементите независимо, че те съществуват в почвата.

Високо ефективното земеделие изградено на промишлена основа, е немислимо без рационалната борба с плевелите. Те са съперници на културните растения по отношение на всички жизнени фактори, затрудняват и влошават качеството на полските мероприятия, често правят невъзможно механизирането им , подпомагат развитието на болестите и насекомите по културните растения.

Вследствие на това количеството и качеството на добивите от заплевелените площи са по ниски, а себестойността на произведената продукция е по голяма. Ето защо към този проблем ръководството на кооперацията се отнася с особена загриженост.

Борбата с плевелната растителност водим по два начина: - механичен и химичен. Механичният начин се изразява в извършването на основната /дълбоката оран/ и предсеитбена обработка / дискуване и култивиране .

През последните години сериозно внимание обръщаме на химичния начин чрез хербициди и считаме, че имаме чувствителни резултати в тази насока До скоро при пшеницата използвахме хербициди на база 2- 4%. Те обаче не решаваха напълно проблемите с плевелите. Това ни принуди да третираме посевите с препарати от групата на сулфонилуреите и сега нашите посеви са чисти през цялата вегетация.

При царевицата също имаме напредък в това отношение. Тук освен традиционните почвени хербициди за борба с житните плевели внедрихме нови широкоспектарни продукти, които действат освен на едногодишните широколистни, а така също и на коренищните кореноиздънковите плевели. При тази система на борба отпадна необходимостта от механичните обработки, като окопаване и загърляне. Така посевите останаха добре гарнирани, растенията се развиха мн. добре и добивите в крайна сметка щяха да бъдат значително по-високи, ако не беше опустушителното засушаване през лятото.

Борбата с плевелите при слънчогледа е най трудна. През изтеклата година същата я изведохме по две технологии. Първата беше с внасянето на аценит плюс прометрин почвено и едно загърляне. Този начин не дава добри резултати, напротив създава условия за умножаването на проблемните плевели, като татул , бутрак /свиница /, паламида , синя китка и др. На останалата площ от 1900 дка. приложихме технологията Клиърфил : при имидотолерантните хибриди " Римасол " и "Армада " и хербицидите "Пулсар" и "Стоми" внесени комбинирано във фаза 2-3 двойка листа.

Резултата беше много добър. Посевите бяха чисти и не се наложи окопаване , а добивите сравнително по високи от конвенционалната технология. Неправилно е да се смята, че технологията "Клиърфилд" ще работи успешно срещу абсолютно всички плевели.

Някои многогодишни, като поветица, троскот , пирей, капина, балур от коренища и други се влияет, но не достатъчно за да се осигури на слънчогледа безпроблемни растеж и развитие. От казаното се налага извода, че площите на слънчогледа трябва да бъдат редуцирани до нивото на спазването на 4 годишно сеитбообращение.

При рапицата се наложи само едно пръскане с хербициди срещу самосевките от пшеница. Рапицата е култура, която сама може да се справи с плевелите, защото ранното и развитиеи буйния и растеж заглушават останалата растителност.

Люцерната и резенето третирахме само с по един хербицид. При кайсиите унищожаването на плевелите извършихме по механичен начин чрез многократно дисковане.

Следващия момент от дейноста ни при отглеждането на растителните култури е борбата с болестите и насекомите. Освен обеззаразяването на семената, грижите ни в този аспект продължиха и по време на вегетацията.

За предпазване на пшеницата от болести сме провели само едно пръскане с "Фалкон " заедно с хербицидите. Срещу неприятели не се наложи интервенция защото същите бяха под прага на икономическа вредност. Рапицата пръскахме с "Фоликур "и "Терагард" комбинирано, люцерната само с инсектицид, а резенето с "Линурон " и "Куадрис".

Най много растително защитни мероприятия сме провели в кайсиевата овощна градина – 9 бр., като есенно, зимно, предцъфтежно, след цъфтежно и няколко вегетационни пръскания, за борба главно със съчмянката и ранното кафяво гниене .

Последния етап на отглеждането на растителните култури е прибирането на готовата продукция. При изключително неблагоприятната година добивите бяха на 50 % от нормалната реколта и затова затруднение в това отношение нямаме, както по срока така и по качеството на прибиране.

Паралелно с прибирането извършихме и раздробяване след цъфтежните остатъци при което отпадна необходимостта от изгаряне, а това е следващото изискване на Европейския съюз за да придобием право на субсидия и не само това.

Заораването на растителната маса обогатява почвата с органични вещества, което води до повишаване на нейното плодородие.

II.Техническа въоръженост и инвестиции.

Кооперацията разполага общо взето с необходимия инвентар и машини за да обработва навреме земята. Да засее и прибере навреме продукцията от основните култури, като същите са напълно натоварени по време на кампаниите. При прибирането обаче сме вече на ръба , имайки впредвид, че през тая година с рапицата есенниците са вече 12000 дка.

Новите в кавички вече комбайни, които направиха вече 4 ри сезона и с над 60000 дка на всяка. Трябва вече да се помисли поне за още една комбайна, защото при една сериозна авария ще се нарушат всички разчети при прибирането на есенниците, а една култура неприбрана навреме се получават големи загуби.

През пролетта закупихме още 3 италиански сеялки с торовнасяне и с общо 4 ри засяхме навреме и качествено, но не минахме без проблеми. Същите не бяха окомплектовани от завода с дискове за новомонтираните им скоростни кутии, и се наложи на пожар да преустроим дискове за да засеем навреме и качествено.

Тук трябва да споменем, че едновременната сеитба и торовнасяне се направиха доста икономии на обработки, разходи ГСМ, торове ,и труд. Практиката показва, че когато се използват нов инвентар,компактор, плугове, сеялки и др. постигаме високи добиви ,защото се запазва влагата от по-малкото обработки, посевите са гарнирани и разходите са по- малки.

Изминалата 2007 г. ни показа, че най важното при голямо засушаване каквато беше тя, са малкото обработки с модерни машини /инвентар /, навременното и качествено засяване през пролетта и за това през тая пролет трябва да се намалят до минимум обработките.

През пролетта торенето и пръскането бе извършено качествено и навреме. Преустроихме старата пръскачка с нова помпа и резултатите при кайсиите бяха от добри по-добри. Същите бяха почистени от сухи клони с помоща на механизаторите.

Продукцията от кайсиявата градина беше с много добро качество, разбира се резултат даде и поливането с язовирна вода. За целта закупихме смукателна помпа , с която за 3-4 минути се пълнеше един "Спартак " и на ден 7 бр. "Спартаци" правеха от 6 – 8 курса с вода.

За жътвената кампания трите комбайна бяха отремонтирани навреме и качествено. Макар и по малко от други години, изключително заради сушата, по навреме без разпиляване и качествено прибрахме пшеницата , слънчогледа и рапицата, а с малкият комбайн "Клаас Доминатор " по същото време прибрахме и пшеницата на член кооператорите в градините из селото, разбира се срещу заплащане.

При царевицата обаче, по голямата част от не беше озърнена , затова реагирахме бързо и се подготвихме за силажирането на същата. В противен случай трябваша да направим разходи за почистването на площите с комбайните и да получим продукция нула количество.

УС взе решение да я силажираме. Потърсихме комбайн под наем, но такъв в нашия район не открихме. Намерихме в Добричка област, но той щеше да дойде след като си свършат тяхната работа, а дотогава царевицата щеше да изсъхне. Затова решихме и за 5 дни чрез "Вива- Агротекс" от Гер мания закупихме силажокомбайн "Ягуар ".

През това време докато чакахме комбайна оборудвахме 3- ри " Ифи" с кошове за силаж и 8 ремаркета за транспорт. Подготвихме двете "К 701 " за тъпчене на царевичака в ямите., а единия "Зетор " оборудвахме с гребло за разстилане. Почистихме и обеззаразихме наличните ями.. Напълнихме нашите и по една в гр. Алфатар и с. Брадвари с много добро качество и същият сега се реализира.

За реализацията му се наложи да закупим една фадрома, защото нашата не е оборудвана с приспособление за силаж, а и всички знаят, че тя бе взета преди 20 години, бракувана от завод "Капитан

Мамарчев " и с много труд поддържана досега. Пожънахме само 2000дка със зърнокомбайн. Затова, че почистихме навреме площите, засяхме навреме рапицата. Навреме засяхме една част от пшеницата, а останалата със СЗУ 3-6. Трябва да кажем, че обработките и разходите с директната сеялка са по- малко, отколкото със СЗУ 3-6. При нея се правят икономии на две дискования и едно валиране.

Затова трябва да се действува бързо и при новата програма на Еврофондовете за подпомагане и модернизиране на селското стопанство да се включим в програма за закупуване на нови сеялки и подмяна на морално остарелите К 701, с два нови мощни трактори с инвентар и впредвид навременното прибиране на продукцията и отработените декари на настоящите комбайни, да се закупи поне още един нов комбайн.

Защото не само трябва да произвеждаш, но трябва и да прибереш навреме и качествено продукцията. Благодарение на навременнота почистване на площите от царевицата и дъждовете , които паднаха през септември бе извършена и дълбоката оран на 16 х. дка. Смного труд и упоритост след голямата суша бе извършена и дълбоката оран много рано и качествено. Такава оран не сме имали досега.

Всичко това го отдаваме на съвместното отношение на механизаторите, добрата подръжка на наличната техника също оказа влияние. Върху вавременното и качествено изораване до декар в нашето землище. Наред със закупуването на нова техника, трябва да се проведе и търг за разпродаване на старата излишна техника. Тая година също ще бъде проведен такъв търг.

Разходите за ГСМ са съществени за нашата кооперация и са в рамките на 10-12% от общите разходи. Стремим се да ги управляваме и контролираме. Разработени са норми за разход на гориво за 1 дка за различните видове работа и правим анализ на тази база. Издават се пътни листа. Всеки трактор излиза на работа с пътен лист и вписана в него задача. След това трябва да върне и отчете същия.

Даннете отнесени към 1 дка. за последните 3 години сочат:

2005 г. – 7.90 л., 2006 г - 8.080 л. , 2007 г. – 7.60 л.

Както и в други изминали години УС и ръководството полага грижи за условията на труд на най – важния фактор – човека. Може да имаш много нови машини, но нямаш ли квалифицирани и здрави кадри, работата не става. По време на жътвената и други кампании, бе усигорена закуска и студено безалкохолно, оособено по време на силажирането, когато се работеше при много високи температури и удължен работен ден , а след завършване на силажирането в края на август бе усигорена и няколко дневна почивка на море. Направеното не е много, но то е свързано и с финансовите ни възможности .Нормално е освен специални предпазни средства да се закупи лятно зимно работно облекло и обувки.

Постигането и изпълнението на основните задачи по агротехниката, обработката на земята, прибирането и съхранението на продукцията не бе възможно без упорития и съзнателен труд на нашите механизатори, хората от ремонтна работилница, персонала чрез който се извършва ремонт и подобрение на машините и инвентара и най- важно бързата реокция при аварии.

Работниците от зърно сушилнята, които по време на кампаниите също нямаха събута и недяла, а по време на подготовката на семената за есенната сеитба, работиха и денонощно за да бъде в срок и качествено, подготовена изсушена и почистена получената продукция.

Както и преди , така и сега пред нас стояха проблемите:

- Удължаване живота на нашата техника.
- Повишаване квалификацията на механизаторите.

Техническите прегледи бяха извършвани на определените моточасове. При закупуване на нова техника, механизаторите, които ще я управляват , бяха по-няколко дни запознавани с нея от фирмите доставчици за нейните особености и подръжка.

Всяка машина си има дневник за прегледи и аварии за вписване, защото това са многа важне въпроси, а и от тях зависи:

- Срочното и качествено изпълнение на агротехническите мероприятия.
- Себестойността на отглежданите култури.
- Крайната цел, високи добиви и ифективност от извършената дейност. Те постоянно стоят на вниманието на УС, анализираха се показателите разход за ремонт и подръжка, ГСМ и натоварването на машините.

През 2007 г. кооперацията обработва близо 27000 дка със:

3 бр. - "Зетор"- 165 к.с.
6 бр. - "Зетор " -80 к.с.
3 бр. - "Юмз"
1 бр - "Беларус "
2 бр. - "К 701 "
3 бр. - Зърнокомбайн
1 бр. - Сенокосачка
3 бр. - "Ифа"
1 бр - Фадрома

и инвентар , който е на 70 % амортизиран, а именно той е най-важният при различни климатични условия бързо да се реогира и навреме да се извърши операцията.

През изминалата година "ЗК мотор 93" вложи 96800 лв. за ремонт и резервни части. Отнесено към 1 дка. обработваема площ това е 3.50 лв.

Данните показват, че за ремонт и резервни части на трактори и комбайни сме вложили 63800 лв., а на инвентара в който влизат култиватори , хедери , плугове ,торачки, сеялки ,ремаркета и зърносушилня, някои които са напълно амортизирани и се налага възстановяване с 33000 лв.

По този повод трябва да отбележим, че не е трудно да се възстановят, но самите части на пазара произведени в разни гаражи не отговарят по якост и качество на БДС и си принуден да ги купуваш и постоянно да подменяш за да свършим навреме и качествено определената работа.

През 2007 г. сме изразходвали 207000 литра горива. За сравнение – миналата сме изразходвали 240000 литра.

Тези цифри и факти показват основните пера в разхода ни за ремонт, резервни части, подръжка и ГСМ, къде и в какви машини да насочим вниманието си , ако искаме да си намалим и получим по голяма ефективност в зърнопроизводството.

III. Оповестяване и счетоводната политика .

2007 г. както бе казано по-горе се отрази и върху икономическото състояние . Настъпи времето не само на отчитането но и на логическо обобщаване на събраната при текущото отчитане счетоводна информация и представянето и в систематизиран порядък във финансовия отчет на кооперацията . Годишното счетоводно приключване е сериозно изпитание за професионалната пригодност и актуална подготовка на счетоводния колектив. То е повод за творчески размисли в процеса на обработката, систематизацията и изготвянето на отчетите. Изпълнението на тази задача с вярното и честно представяне на обобщената в отчетите счетоводна информация е още по актуална с изискванията от членството ни в Европейския съюз. Достоверното представена информация в отчетите на кооперацията , ще служи за вземането на адекватни решения при разпределението на евро фондовете за икономическото и социално стимулиране и подпомагане.

Годишното приключване и съставянето на финансовия отчет протече при съществено променена нормативна база във финансовата дейност и в областта на счетоводството. Настъпиха изменения в тълкуванията за:

- сделки, извънредните приходи и разходи , финансовия лизинг, провизирането на активи и пасиви ,доходите на персонала , разпределението и счетоводното отчитане на стоково-материалните запаси и др.

Освен вярното и честно изготвяне и представяне на финансовия отчет се наложи с оглед съблюдаване на качествените характеристики „ разбираемост „ , „ уместност” , „ надеждност „ и „ сравнимост „ се включи и изискването за „ предпазливост” при извършването на оценка след първоначалното признаване на активите и пасивите.

Членството ни в евро съюза поставя въпроса за развитието ни в рамките на европейския модел на земеделие . Резултатите ни ще са в зависимост от наличните и ефективно използвани ресурси , от обезпечеността ни със земеделска техника, от ефективното финансово управление, чрез правилно съчетаване на източниците на финансиране на земеделската ни дейност. Първостепенно значение за развитието ни е състоянието на капитала и способността ни да се самофинансираме. В процеса на управление на финансовите средства се налага УС да засили ролята на финансово счетоводния анализ, като система от способи и средства за изследване на миналите , настоящите и бъдещите събития на от дейността на кооперацията ни.

От същността на предмета на счетоводната отчетност произтичат изисквания на които следва да обръщаме внимание на:

-информацията за имущественото състояние и резултатите от дейността ни през различни отчетни периоди,
-разработване и изпълнение на нормативи и норми на труд, горива ,материали и др. ресурси,
-осигуряване на оперативен и текущ контрол от УС и най вече от членовете на КС върху достоверността на първичните счетоводните документи и законосъобразността на направените разходи , както и спазването на финансова , договорна и данъчна дисциплина.

Изградената счетоводно информационна система ни осигурява ефективно финансово управление непрекъснато по време и пълен обхват от показатели характеризиращ дейността на кооперацията . На база на тази информация следва да се прави анализ от ръководството в лицето на УС на процесите и явленията в кооперацията и да се бележат мерки за повишаване на ефективността. По обективни причини свързани с биологичното отглеждане на растенията в определени периоди се регистрира свръхзадлъжнялост към кредиторите . Това изисква от нас гъвкава политика и правилно използване на собствените и привлечени ресурси по време и целесъобразност.

Основните цели през 2007 г. винаги са били стабилност на кооперацията , осигуряване на необходимия авторитет пред всички органи , осигуряване на високи резултати отнасящи се до изплатени ренти и дивиденти , социално подпомагане на член-кооператори с тежко материално състояние и лишените кооператори от грижи на близки.

Управителния съвет е уверен, че с действията си способността на кооперацията е да продължава своята дейност при новите условия и изисквания на евро съюза. Затова ние сме предвидили и осигурили

текущи кредити до края на 2010г. освен това се готвим да получим кредити за финансиране покупката на нова техника и изграждане на модерна материално техническа складова база.

Кооперацията прилага принципа на текущото начисляване, операциите и събитията както и приходът от тях се отразяват в счетоводните регистри и се включват във финансовия отчет към момента на възникването им а не при плащането на паричните средства. Разходите се признават във финансовия отчет на базата на връзката им с приходите. Запазена е последователността на представяне и класификация на статиите във финансовия отчет на кооперацията. Всяка съществена статия се представя отделно. В отчета не е допуснато компенсиране на активи и пасиви. В отчета информацията е сравнима с предходни периоди и могат да се правят изводи.

Финансовите отчети са разработени в хиляди лева и обхващат период от 01.01.2007 год. до 31.12.2007 година . Пълния годишен финансов отчет е разработен на базата на изискванията на счетоводните стандарти за малки и средни предприятия и включва следните компоненти:

а) счетоводен баланс,
б) отчет за приходите и разходите ,
в) отчет за собствения капитал,
г) отчет за паричния поток ,
д) приложения.

Счетоводния баланс е съставен въз основа на информацията от салдата по счетоводните сметки към края на 2007 г. Активите , пасивите и собствения капитал са посочени с балансова стойност. Баланса е разработен в двустранна форма.

Ще се спрем по подробно на годишните финансови отчети и ще направим обзор на съществуващата в тях информация като считаме за ненужно да не повтаряме изнесените цифри в отчетите , а само да маркираме някои изводи и оценки.

Сумата на актива и пасива е 2 милион и 412 х.лева спрямо отчетено за предходната година 1 милиона 459 х. лв. Отчитаме значително с 953 х.лв увеличение на активите. Запазване на собствения капитал и увеличение на краткосрочните задължения на кооперацията .Тези резултати са към края на годината. През м. ануари се направиха известни погашения и получиха приходи които променят ситуацията в по благоприятна светлина.

Направените инвенстиции за дълготрайни материални активи през годината (-за земи 14 х.лв. -за машини и оборудване 280 х. лв.- за стопански инвентар-4 х. лв.) спомогнаха да се запази балансовата стойност на дълготрайните материални активи.Краткотрайните активи са увеличени с 255 х.лв. в т. ч. от увеличение на наличностите от продукция с 293 х.лв намалени.

В актива са посочени увеличения от 478 х. лв. на краткосрочните вземания които са главно за сметка на взетите операции за очаквани те постъпления от субсидии през т. г. в размер на 409 х.лв. и намерили обратно отражение в отчета за 2007 г.

В пасива на баланса промените в собствения капитал се дължат на разпределението на печалбата съгласно решението на събранието на пълномощниците от миналата година.Записания капитал намалява с 6 х.лв. поради изтеглянето му от наследници на починали член кооператори. Дългосрочни задължения към финансови институции се увеличиха с 1069х.лв. основно от задължения към финансови институции,доставчици и данъчни.

Задължения към доставчици:

Фирми	задължения	погасени към момента	остатък
1ЕТ „ Агрогард „	163 х.лв.	163 х.лв .	няма
2.Истър треидинг ООД	6.48	6.48	няма
3.Първи май за тор	192 х. лв.	срещу пшеница 2008 г	192 х. лв.
		Лихва	17. 0 х.лв.
Всичко	361.5 х.лв.	169.5	209 х.лв.

Вземания от клиенти

Фирми	вземания	погасени към момента	остатък
1.Първи май	23 х.лв	23 х.лв.	няма
2.ЕТ" Олимп 131"	48 х.лв.	-	48 х.лв.
3.ЕТ „ Компас „	11 х.лв.	5 х.лв.	6 х.лв.
4.Добруджанска земя	3.8 х.лв.	няма	3.8 х. лв.
5.Интерагротранс	40.6 х.лв.	20 х.лв.	20.6 х.лв.
6.Жоси ООД	50 х.лв.		50 х.лв.
7. Биоелит ЕООД	48 х.лв	25 х.лв.	23 х.лв.
Всичко	224.4 х.лв	73 х.лв.	151.4 х.лв.

В Отчетът за приходите и разходите са регистрирани неблагоприятни тенденции за увеличени разходи по икономически елементи и намалени приходи от продажба на селскостопанска продукция .Не може да се скрие значителното увеличение на материалните разходи , заплатите и начисленията и намалението на заделените средства за амортизации. Намаления приход от продажба на селскостопанска продукция е значителен по обясними причини посочени по –горе . Увеличени са приходите от субсидии и е ползвана намалена акцизна ставка за горивата , чрез възстановен акциз на база на обработваеми площи.

Увеличението на материалните разходи през отчетната година спрямо 2006 г. е както следва: .

			разлика
-Материални и други разходи	153 х.лв. срещу	137 х. лв	16 х.лв
-енергия	6.9 х.лв. срещу	10.6 х.лв.	3.7 по-малко
-ГСМ	335.5 х.лв. срещу	291.4 х.лв.	44.1 х.лв.
-семена	166. х.лв. срещу	124.8 х.лв.	41.2 х.лв.
-препарати	392.5 х.лв. срещу	283.8 х.лв.	109.9 х.лв.
-Торове	442 х.лв. срещу	348 х.лв.	94 х.лв.
		Всичко :	341.5 х.лв.

Балансовата печалба е **68 х.лв.**Същата предстои да се коригира чрез увеличения и намаления за намиране на основата при изчисляване за данък върху печалбата.

В отчета за собствения капитал са настъпили изменения водещи до:

-Намаление на капитала за сметка на собствениците, и на финансовия резултат през отчетната година по обясними причини .Увеличени са инвестиционните и допълнителните резерви от преразпределението на печалбата по решение на общото събрание .

- В отчета за паричните поток през 2007 г. се наблюдават изменения които дават основание да се направят някои изводи като: намаление с около700 х.лв.на постъпленията и плащанията на паричните потоци от основна дейност спрямо 2006 г.Увеличени постъпления на парични потоци свързани с получени заеми с около 500х .лв при запазени плащания по обслужващи кредити.

Наличните средства по сметки в банки и каса в края на годината са 64 х.лв. увеличени с 22 х.лв. спрямо миналата година.

Разходите на ФРЗ и съответните осигуровки се увеличиха съответно с 43 и 35 % спрямо разходваните през 2006 г.. изводите които си правим УС за наличния персонал по професии и специалности са , че кооперацията разполага с необходимите кадри ръководни и изпълнителски за извършване на мероприятията качествено и в оптималните срокове.

Управителния съвет имаше положително отношение към задълженията на кооперацията към държавата. Дължимите ежемесечни средства за авансови данъци , окончателните данъци по ЗКПО и ДДС се внасяха в определените срокове. За извършилите продажби кооперацията начисли данък ДДС - 452 х. лв., а за извършените покупки 342 х. лв.. В крайна сметка кооперацията е внесла 110 х.лв. по ДДС , след приспадане на данъчния кредит.

Разчетите ни със осигурителните институции показват следното:

Начислени са и внесени:

- за сметка на работодателя - 105 х. лв. ; от тях за ДОО 75 х.лв. и ЗО -17 х.лв.
- за сметка на работещите 52 х.лв.;
- от ДОО сме получили 1 х. лв.
- За начислените заплати на работниците и служителите на кооперацията са удържани и внесени данък доход по бюджета на общината 63 х. лв.

През отчетния период разходите за управление са 183 х.лв срещу 138 х.лв . а разходи за представителни ,социални и лек транспорт за 44х.лв срещу 27 х. лв. за 2006 г.

От посоченото до сега в икономическия раздел могат да се направят следните извод:

-кооперацията е работила при лоши природно-климатични условия както за пролетниците така и за есенниците

- средните добиви са ниски , икономическите показатели от основната ни дейност са задоволителни,
- кооперацията е действаща и това дава възможност да се правят дългосрочни инвестиции чрез ползване на кредити които са обезпечени и разчетени във времето